

1. BAŞLARKEN

Çok kez söylemişimdir; ulus olarak biz yazmaktan ve okumaktan pek hoşlanmayız. Özellikle teknik alanlarda bu durum kendini daha da belirginleştirmekte. Oysa geçmişte yaşanan olayların bilinmesi, bunlardan ders alınması en azından gelecek için önemlidir.

1995 baharında bir arkadaşımınla birlikte Ankara'dan uzaklaşıp biraz hava alalım diye Marmaris'e gitmiştik. İkimizin de çok sevip, saydığı Fikret Yücel'in evine konuk olduk. Arkadaşım yanında bir de kaset getirmişti. Fikret Bey'le yapacağımız konuşmaları kaydedip daha sonra bir yazı yazmayı düşünmüştük. Araya başka işler girdi ve bu düşüncemiz gerçekleşemedi. Ama çok daha önemlisi bu kitap gerçekleşti.

Fikir şöyle gelişti: Fikret Bey, Elektronik Sanayiinin Türkiye'ye gelişinde pek çok katkıda bulunmuş deneyimli bir büyüğümüz idi. Yaşadığı anılar pek çok genç mühendis için esin kaynağı olabilirdi. Kendisi anılarını teybe okuyacak, ben de onlar üzerinde biraz bir düzeltme yaptıktan sonra baskıya verecektim.

Ancak işler bu kadar basit değilmiş. Anılarını yazmayan teknik kişilerin bir bildiği varmış. Ama bir kez işe başlamıştık, yarım bırakmak olmazdı. TTGV¹ ve TESİD²'deki dostların katkılarının yanı sıra çalışmanın en son aşamasında bana yardım eden sevgili arkadaşım Sehap Önder'in de emeğini unutmamak gerekir. Bu kitabın çok büyük bir bölümü Fikret Yücel'in banda okuduğu anılarının kağıda dökümünden, küçük bir bölümü ise benim yazdıklarımından oluşmakta. Her ikisini ayırt etmek için değişik yazı karakterleri kullandım. Ayrıca, bant çözümleri üzerinde yazı diline dönüştürmek amacı ile büyük değişiklikler yapmaktan ya da eski dildeki sözcükler yerine yenilerini kullanmaktan özellikle kaçındım. Böylece, kitabın daha bir söyleşi havasını koruyacağına inanıyorum.

Sonunda bu yapıt ortaya çıktı. Adını "Fikret Yücel'in Anıları ya da Elektronik Sanayimizin Bir Kesitinin Anıları" diye koyduk. Okuduğumuzda, Anıların TELETAS'ın ilk yıllarına kadar olan bölümünde yer yer teknik ayrıntılara inildiğini görmekteyiz. Bu teknik ayrıntılar bize bugün bir sorun olmayan mühendislik çalışmalarının o yıllarda nasıl zorluklar içinde gerçekleştirildiğini göstermekte. Daha sonraki bölümler ise yalnızca teknik kökenli kişiler yerine çok daha geniş kitleleri hedef almakta. Yöneticileri belli bir bilinçten yoksun ülkelerin, teknolojiyi geliştirseler bile bu teknolojinin ellerinden nasıl alınabileceğinin anılarından oluşmakta. Ulus olarak hepimizin bu bölümlerden alacağı pek çok ders olduğuna inanıyorum.

Biz bu çalışmayı sürdürdüğümüzde önümüze bir başka sorun çıktı. Bu kitabı nerede ve nasıl bastıracaktık? İşte bu aşamada Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), mesleğe bir hizmet olarak, kitabı basmayı

¹Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

²Türkiye Elektronik Sanayicileri Derneği

üstlendi. Odamıza olan gönül borcumuzu burada bir kez daha dile getirmek isteriz.

Umudumuz meslektaşlarımızca bu yapıta katkılar yapılması ve sonunda yeni baskılarıyla gelişip ayrıntılanarak bir tür mesleğimizin tarihine dönüşmesidir.

Kısacası biz bir başlangıç yaptık, sürekliliğini meslektaşlarımızdan bekliyoruz.

Yukarıdakileri birinci baskı için yazmıştık. Meslektaşlarımızdan katkı yapmalarını bekliyorduk. Beklediğimiz katkıyı açıkçası pek bulamadık.

2005 yılında Odamızın kuruluşunun 50. yılını kutluyoruz. Bu kutlama etkinlikleri kapsamında Odamız geçmişimizi anılarla, belgelerle, görüşlerle, resimlerle derleyip toparlamamızı ve Anılar'ın gözden geçirilerek yeniden bastırılmasını istedi.

Severek bu görevi üstlendik. Anıların ilk baskısına katkıda bulunmayan tüm sevgili meslektaşlarımızı, bu kez yaka paça EMO İstanbul Şubesi'nin Harbiye'deki yerine getirip konuşturduk. Söyleşiler yaptık... Bunlar da çok yakında elinizde olacak...

Bu toplantılarda şunu gördük. Tüm katılanlar ki, sayıları yüze yaklaştı, sanki ağız birliği etmişçesine geçmişimizin kağıda (ya da elektronlara) dökülmesinin çok yararlı olduğunu yineleyip durdu. Çevremizden gelen bu destek, Anılar'ın ikinci baskısını hazırlarken bize ayrı bir güç kattı.

Okuma yazma özürülü bir ulus olduğumuz bir gerçek! Dileriz, EMO'nun bu girişimi, bu özrümüzü gidermemizde de katkıda bulunur.

Son bir açıklama daha yapmak istiyorum :

Aşağıda okuyacaklarınızın çok büyük bölümü, bir tür söyleşi biçiminde bant kayıtlarının çözümüdür. Ancak kimi yerlerde ben eklemelerde bulundum. Fikret Bey'in ve benim yazdıklarımın ayırt edilmesi için değişik karakterler kullandım. Baskıya hazırlarken ne biçim bir yöntem izlememiz gerektiğini çok düşündük. Örneğin düzgün cümleler mi kuralım, bir terim birliğine mi gidelim... gibisinden. Onu da yapabiliydik. Günümüzün Türkçesi ile yazılmış düzgün bir metin de ortaya çıkarabiliydik. Ancak olduğu gibi bırakmanın daha doğal olacağını, kimi yerde eski bir deyim kullanılmasının ya da kimi yerde dijital demenin, kimi yerde ise sayısal demenin daha doğal olacağına karar verdik. Konuşurken nasıl kimileyin özen göstermeden konuşuyorsak ANILAR'ı da Fikret Beyin banda okuduğu biçimde bırakmayı yeğledik...

Sevgili Burak Gider ve Yaşar Kanbur bu çalışmada bana çok yardımcı oldular. Haliç Üniversitesi de EMO'daki çalışmalarımı destekledi. Teşekkürlerimi sunuyorum.

ANILAR'ı Baskıya Hazırlayan
Yurdakul Ceyhun
Haliç Üniversitesi Öğretim Üyesi